

Nowe sukcesy rewolucjonistów brazylijskich

Kraje koło Rio de Janeiro zadławiła się

BUENOS AIRES, 20.10. — Tel. w. — Nadeszły tu wiadomości z obozu rewolucjonistów stwierdzają, że wojska powstańcze odniosły wielki sukces, zdobywając ważny punkt węzłowy Itarare, dzięki czemu stały się panem najrozwiniętszych linii kolejowych. W bawie o Itarare armia rządowa została rozgromiona, a w ręce powstańców wpadły wielkie ilości jętców oraz materiału wojennego.

Poza tem powstańcom udało się opanować wielką elektrownię w Santa Catharina i pozbawić w

ten sposób znajdujące się w ręku wojsk rządowych miasto Florianopolis światła i energii elektrycznej. Cały stan Espírito Santo wraz ze stolicą Vittoria znajduje się już w rękach rewolucjonistów. W ten sposób wierna rządowi prowincja Bahia została ze wszystkich stron otoczona i niebawem skapituje.

Według komunikatu rządowego powstańcy ponieśli dotkliwą porażkę pod Cambuquira w stanie Minas Geraes. Straty powstańców mają być bardzo wielkie. (rs.).

Za podburzające wystąpienia

Aresztowanie działaczy partyjnych na wiośni

W ubiegłą niedzielę, na wiecu w Osie na Pomorzu, aresztowany został p. Zbigniew Łukaczynski, redaktor „Ziemie Chełmińskiej” i kandydat na posła z listy państwowej Stronnictwa Narodowego.

P. Łukaczynski pozostaje pod zarzutem, że w przemówieniu swym zohydzał w sposób oszczer

czy urządzenia państwowe.

Ponadto tegoż dnia aresztowano w Wieluniu b. posła Piotra Chwałkińskiego (Piast), za nieposzanowanie władzy oraz działacza Stronnictwa Chłopskiego, Sz. Mendla, pod zarzutem dokonania przestępstwa przeciw czystości wyborów.

Komunści-podpalacze na Wołyniu

Wyłapanie bandy sabotażystów

Na terenie powiatu lubomelskiego (woj. wołyński) grasowała od dłuższego czasu szafka sabotażystów, która podpałała sterty zboża na szkodę polskich ziemian.

Szafka ta podpałała również mienie osadników polskich.

Odnaj, dzięki energicznej akcji władz bezpieczeństwa, aresztowano całą szafkę w liczbie 9 osób. Wszyscy aresztowani ludzie młodzi są członkami komunistycznej partii zachodniej Ukrainy i pochodzą z pow. lubomelskiego.

Nazwiska sabotażystów ze względu na toczące się śledztwo — trzymane są w tajemnicy.

TYSIĄC LAPPOWCÓW ODDAJE SIĘ DOBROWOLNIE W RĘCE SĄDU
za wywołanie posłów komunistycznych do Sowietów

HELSINGFORS, 20.10. — Tel. w. — Niezwykła popularność ruchu lappowców i jego przywódca Kossola, którzy postawili sobie za zadanie oczyścić Finlandię z komunistów zaczyna blednąć. Wobec wykrycia, iż

Kossola ukrywał u siebie ludzi, gwałcących prawo i współników porwania b. prezydenta Stalberga, nad popularnością wzięło górę oburzenie.

Kossola otrzymał od policji nakaz, by w ciągu 24 godzin stawiać się w komisariacie celem złożenia zeznań, w przeciwnym razie miał być sprowadzony siłą. W odpowiedzi na to Kossola zezwał swoich zwolenników, którzy uczestniczyli w porwaniach, by w dniu dzisiejszym — stawili się do Helsingforsu i oddali się dobrowolnie w ręce policji.

W myśl tego rozkazu od samego rana poczęły napływać do stolicy zastępy lappowców.

Przybyło ich około tysiąca, prócz tego Kossola przywiózł oświadczenie podpisane przez 200 lappowców, którzy przyznają się do uczestniczenia w czynach niezgodnych z prawem. Jakkolwiek, nie wszyscy przybyli brali udział w wywołaniu komunistów do Sowietów, to jednak przyznają się oni do tych czynów, dla zadokumentowania swej solidarności z Kossolą.

Minister spraw wewnętrznych, który przyjął oświadczenia lappowców zaznaczył, iż ze względu na okoliczności w jakich popełniano karzące czyny, sąd będzie dla winowajców miętki.

Nie wolno głosować na wrogów Kościoła
Oredzie ks. biskupa diecezji łomżyńskiej

Ks. biskup Stanisław Łukomski wydał do swych diecezjan oredzie, w którym wskazuje obowiązki, jakie ciąży na wyborcach katolikach.

Ksiądz biskup zaznacza w swem oredziu, że posłowie muszą być nie tylko religijni, ale także ci, którzy dają pewność, że także ustawy państwowe przez nich uchwalone, tym duchem będą przepojone. Posłowie zaś nie mogą być partyjni, zaślepieni lub powodujący się nienawiścią do współobywateli, do wiary i Kościoła, stają się raczej szkodnikami dla życia państwowego, gospodarczego i religijnego w Ojczyźnie.

Katolik, oddający głos swój na posłów, Kościołowi katolickiemu wrogich, a nawet dla potrzeb religijnych narodu obojętnych, staje się współwinnym wszystkich szkodliwych, nieraz niepowetowanych następstw, spowodowanych przez takich posłów.

Na poparcie tych wywodów ksiądz biskup cytuje cały szereg faktów, z których kilka pozwalamy sobie przytoczyć poniżej.

Oto — oświadcza ks. biskup łomżyński — poseł socjalistyczny z Łomży, głównie przez katolików wybrany, sprowadził duchownego z sekty Hodura, dawał mu u siebie mieszkanie i utrzymywanie, oraz ułatwiał mu agitację sekcji.

Oto zwolennicy partii „Wyzwolenie”, której katolicki wyborcy z okręgu łomżyńskiego dali także posła, usiłowali oderwać całe wieś od Kościoła katolickiego i urządzili najazdy na świątynie i cmentarze grzebalne katolickie, w celu zabrania ich katolikom.

Oto dnia 24 kwietnia 1928 r., a więc tuż po owych wyborach, posłowie ze Stronnictwa Chłopskiego wniesli do Sejmu o zerwanie konkordatu, ze Stolicą Świętą zawartego.

Oto posłowie ze stronnictwa „Wyzwolenia” zgłosili do Sejmu projekt ustawy, zabraniającej duchownym i służącym związków religijnych omawianie spraw politycznych.

Powyższe dowody — wywodzi ks. biskup — niech wystarczą na przekonanie wyborców o wroguł usposobieniu tych stronnictw do wiary i Kościoła katolickiego.

Oredzie swe ks. biskup kończy pouczeniem swych wyborców, jak należy odróżniać listy godne — zdaniem jego — poparcia od list zdecydowanie wrogich Kościołowi.

WICEMINISTER STARZYŃSKI przed mikrofonem

Wiceminister skarbu, p. Stefan Starzyński wygłosił dziś w Poznaniu w sali dworu Huggera odczyt, który będzie transmitowany przez radio.

Wiceminister Starzyński będzie mówił na temat „Życie gospodarcze, a ustroj państwa”.

SMIEĆ DWU ALPINISTÓW w 300 metrowej przepaści

BERN, 20.10. Z Mayringen (Oberland bernijski) donoszą, że dwaj młodzi turyści w czasie wyprawy na jeden ze szczytów górskich spadli z wysokości około 300 metrów ponosząc śmierć na miejscu. (PAT).

Historia zaczyna się dopiero w r. 1917...

Rekord głuchoty czerwonych władz Rosji

Obłęd władz Rosji doszedł już tak daleko, że postanowili o ni jednem połącznieniem plura przekreślić całą dotychczasową historię ludzkości.

Sowiecki komisariat oświaty wydał okólnik do wszystkich szkół niższych i średnich, zabra-

niający wykładania i nauczania w szkołach historii średniowiecznej i nowożytnej.

Dzieje ludzkości będą obecnie wykładane w szkołach sowieckich od r. 1917, t. j. od wybuchu rewolucji bolszewickiej.

Polskie fale radiowe nad Bałtykiem

z nowootwartej radiostacji w Gdyni

W Gdyni odbyło się uruchomienie nowowybudowanej stacji radiotelegraficznej.

Radiostacja gdynska wybudowana na zlecenie ministerstwa poczt i telegrafów, przez państwowe zakłady inżynierji, jest pierwszą polską radiostacją wzniesioną w kraju własnem

środkami i pracą polskich inżynierów i robotników.

Radiostacja jest przeznaczona do prowadzenia korespondencji ze statkami na morzu oraz do utrzymania łączności radiotelegraficznej z Danią i Skandynawią.

Dar ks. Takamatsu dla polskiej

2.000 zł. na cele samopomocy

Księstwo Takamatsu przed oddaniem z Polski ofiarowało jako wyraz swego uznania dla sprawności naszej policji sumę 2 tys. zł. na cele samopomocy policyjnej.

Sumę tę podzielił komendant główny P.P. płk Jagrym - Małeszewski między kasę samopomocy oficerów P.P. (500 zł.) i kasę samopomocy niższych funkcjonariuszy policji (1500 zł.).

Wagon kolejowy ze śmigłem

Niemcy przystąpiły do budowy i uruchomienia wagonów kolejowych zabudowanych na kształt Zeppelinów i poruszanych śmigłami. Próba podjęcia jazdy na szlaku hannoverskim wypadła dobrze. Wagon osiągnął szybkość około 200 km. na godzinę.

Cwierćwiecze pomnika Kościuszki w Chicago

W tych tygodniach upłynęło 25 lat od odsłonięcia w Chicago w parku Humboldt pomnika „bohatera dwóch światów” Tadeusza Kościuszki. Na zdjęciu chwila defilady po odsłonięciu pomnika.

W 125 rocznicę bitwy pod Trafalgarem

Dzisiaj mija sto dwadzieścia pięć lat od bitwy morskiej pod Trafalgarem, w której admirał angielski Nelson pobili flotę napoleońską. Na zdjęciu śmierć Nelsona na admirańskim statku „Victory” pod Trafalgarem według obrazu B. Westa.

Teroryści piekarscy w więzieniu
po ostatnich napaściach na sklepy

Akcja terrorystyczna piekarzy warszawskich, mimo silnych represyj władz bezpieczeństwa stosowanych przed kilku tygodniami, nie wygasła.

Przeciwnie, teroryści rozchwalili się do tego stopnia, że w sobotę wieczorem kilku z nich wybiło szybę kuszarni w barze „A la fourche” na ul. Marszałkowskiej Nr. 111.

Inne grupy grasowały w dzielnicach żydowskiej.

Wobec tak jawnych aktów

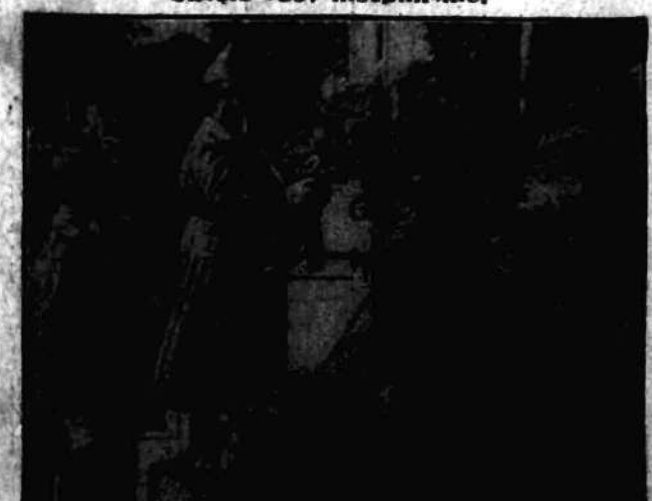
gwałtu, władze bezpieczeństwa postanowiły wznowić energiczne działania.

Wczoraj opleczonej została kawiarnia Welda (Smocza 22), gdzie zbierali się teroryści.

Na podstawie decyzji sądownego śledczego osadzeni zostali w więzieniu śledczym piekarze: Kaufman Pinkus (Dzielnia 44), Lerman Aron (Stawki 8), Grinblatt Józef (Lubelskiego 19) i Luxemburg (Mila 51).

Dalsze aresztowania w toku.

Święto rasz hiszpańskiej

Małe obchody co roku w październiku „Święta rasz hiszpańskiej” w celu uczczenia pamięci odkrywców obu Ameryk. Na zdjęciu dziesięć tysięcy hiszpańskiego przysposobienia wojskowego wiedeńskich Odkrywców Ameryki.

Zjednoczenie oficerów rezerwy w Łodzi w obliczu wrogich zakusów na granicę Polski

ŁÓDŹ, 20. 10. Od kilku lat na terenie m. Łodzi istniały dwa związki oficerów rezerwy, które obecnie uchwaliły połączyć się w jedną organizację.

Połączenie to ma być zadaniem wspólnym oficerów rezerwy wobec ujawnienia ostatnio zakusów wrogów na granicę Rzeczypospolitej.

Dnia 25 października odbędzie się wspólne zebranie obu związków w celu wybrania nowych władz. (Ro).

Wielkie zmiany w G. P. U. Jagoda i Mienżyński w nielaste

„Rul” podaje rewelacyjne wiadomości o zmianach w GPU, których w najbliższym czasie spodziewała się w sowieckich kołach rządowych.

„Gwiazdy” czerezwycyżki, Jagoda i Mienżyński, znajdują się obecnie w nader niepewnej sytuacji, gdyż całe GPU oparte jest przez przyjaciela Stalina, nazwiskiem — Ordżonikidze.

Wobec niepewnej wewnętrznej sytuacji Sowietów, Stalin ma zamiar w razie wystąpienia do botniczych, całą władzę oddać w ręce GPU, z Ordżonikidze na czele i tem samem ogłosić dyktando czerezwycyżki.

Krew robotnicza się poleje

Zemsta za zbrodnię z przed 30 lat

BUDAPEST, 20. 10. W gminie Bolyok wydarzył się niezwykły wypadek krwawej vendetty.

Mianowicie sędzia wiejski Jan Csatho zabił przed 30 laty ojca rolnika Zoltana Bolyki, który był wówczas jeszcze 2-letnim dzieckiem. Bolyka zaprzysiął mu zemstę, którą wykonał obecnie, zabijając sędziego Csatho 22 udeśnieniami noża. (PAT).

W Nowym Jorku zmarł wczoraj 9 osób wskutek spożycia likierów, spożyczonych na spirytusie drzewnym.

Ucieczka polskich kapitałów z Niemiec Ciężko zapracowany grosz obieżysasów

BERLIN, 20. 10. Rozwój wypadków politycznych i reakcja giełdy niemieckich oraz masowa ucieczka kapitałów zagranicę wywarły, jak się okazuje, również zwrot w następujących stajach i sezonowych robotników polskich w Niemczech.

W dążeniu do zabezpieczenia swoich ciężko uciążliwych oszczędności, zdeponowanych dotychczas w bankach niemieckich, robotnicy polscy dążą do przekazywania pieniędzy do polskich kas państwowych, a przedewszystkiem do P. K. O.

Miara, o jakie sumy tu chodzi, jest fakt, że niezależnie od lokat w bankach niemieckich w okresie od stycznia do września t. b. robotnicy polscy przesłali za pośrednictwem PKO do kraju pół miliona marek.

RADJO WARSZAWSKIE

WARSZAWA, Dług. fal 1411.7 m. Gdz. 11.58: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. G. 12.10: Muzyka z płyt gramofonowych. G. 13.50: 1) Program dla dzieci starsz. Felieton inż. E. Porębskiego „Rozmowa drogi kamieni”. 2) Program dla młodzieży „Katarzyna”. G. 14.45: Muzyka z płyt gramofonowych. G. 17.15: Odczyt p. t. „Najcenniejsza swiersta na świecie” — wygł. prof. St. Sumiński. G. 17.45: Muzyka lekka z „Gastrolom”. G. 19.10: Skrzynka pocztowa rolnicza. G. 19.25: Muzyka z płyt gramofonowych. Gdz. 20.15: Felieton muzyczny. Gdz. 20.30: Koncert międzynarodowy z Wiednia. Wyk.: Wiedeńska ork. symf. prof. O. Kabasila (dyr.) i R. Anday (art. opery państw.). 1) W. Korngold: Pieśń rozstania. 2) a) Pieśń smierci, b) Ona jedna nie może pójść na ten świat. c) Księżyno, ty wchodźsz znowu, d) Ciche rozstanie. 3) G. Mahler: I-a symfonia D-dur. G. 22: P. C. Jellana wygł. felieton p. t. „W szlaku Pradze”. Gdz. 22.15: Muzyka tan. i salon. z rest. i danc. hotelu „Polonia”.

JUTRO

WARSZAWA, Dług. fal 1411.7 m. Gdz. 11.58: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. G. 12.10: Muzyka z płyt gramofonowych. G. 14.45: Redakcyjna, wygł. dr. M. Stepanowicz. G. 15.30: Odczyt rządowy p. t. „Skrupul bez skrępowań”, wygł. p. J. Jędrzejko. G. 16.15: 1) Kwadrans dla najmłodszych: a) „O Madrali Lal”, b) „O dziesięciu bractwach” — opowieść p. J. Krzewiński. 2) Program dla dzieci

WINSZUJEMY

Dziś: Urszuli.
Jutro: Korduli.

Wilhelm II finansuje Hitlerowców Mają oni stworzyć w Niemczech chaos bolszewicki i spowodować tęsknotę narodu do władzy monarchszej

Nawet najoptimistyczniejsza wiara w zdolność agitacyjną Hitlera i jego sztabu nie może wytrzymać, w jaki sposób ci ludzie bez pieniędzy mogą pokrywać ogromne wydatki swoich kampanii?

Postawiając sobie to pytanie opinia publiczna w Niemczech zaczęła śledzić i wysledziła wreszcie, że do kas Hitlerowców wpłynęły znaczne sumy od kilku wielkich przemysłowców z Nadrenji, Turynji i Saksonji, od paru kapitalistów w Bawarii i od pewnej liczby wielkich właścicieli na Śląsku, w Brandenburgii, na Pomorzu i w Prusach Wschodnich.

Kwoty te jednak nie wystarczyły na pokrycie wielkich wydatków. A przeto Hitler, ze zbyt lekkim sercem zrzucił sobie owych kapitalistycznych popleczników. Jego partia bowiem, zaraz po pojawieniu się w Parlamencie niemieckim, wystąpiła z programem ekonomicznym, w którym przeliczyła nie tylko wszystkich socjalistów, ale nawet komunistów, stawiając zasadę wywłaszczenia wielkich majątków bez odszkodowania, objęcie wszystkich wiel-

kich banków przez państwo, obniżenie stopy procentowej do 5 proc. i t. d. Nadto wszelki handel terminowy i giełdowy papierami wartościowymi miałby być zabroniony.

Wobec takiego programu, obliczonego chyba tylko na wywołanie chaosu w Niemczech, wysunęła się kwestia czy Hitlerowcy nie pobierają pieniędzy z zagranicy? Otóż w tej sprawie zabrał głos „człowiek najkompetentniejszy w sprawie krajania pieniędzy, mianowicie były prezydent Banku Niemieckiego, dr. Schacht, który bawi właśnie w Ameryce i tam oświadczył, że wprawdzie Hitler-

owcy otrzymują zasiłki, ale opiera się wyłącznie na pieniądzu niemieckim.

To pozorne zaprzeczenie doprowadziło do bardzo ciekawego odkrycia. Dr. Schacht bowiem pomija milczeniem zagraniczne pochodzenie pieniędzy Hitlerowców, a twierdzi tylko, że to są pieniądze niemieckie. Ciekawość więc publiczności skierowała się na niemieckie pieniądze z zagranicy, które wpłynęły w ostatnich czasach do Niemiec na cele polityczne.

I oto znaleziono ten słodkojadny strumień. Źródło jego znajdowało się w Holandii, w Doorn, milanowicie w ogromnych sumach, jakie

narod niemiecki wypłacił byłemu cesarzowi Wilhelmowi II w formie odszkodowania.

Z tych funduszy przeniesiono ogromne kwoty na rzecz rozmaitych organizacji monarchistycznych w Niemczech, a ponieważ pomiędzy niemi, a Hitlerowcami istnieje jawny łącznik w osobie Augusta Wilhelma, rodzzonego syna byłego cesarza, więc chyba nie ulega wątpliwości, że owe sumy poszły na cele agitacji Hitlerowskiej.

Wobec zadaniem jest stworzenie chaosu w Niemczech takiego, ażeby naród zwrócił się do zbawcy w osobie byłego cesarza.

Prof. Tadeusz Zieliński polskim kandydatem do literackiej nagrody Nobla

WARSZAWA, 20. 10. Jak się dowiadujemy polskim kandydatem do literackiej nagrody Nobla w roku bieżącym ma być

znany uczyony prof. Tadeusz Zieliński,

którego dzieła z zakresu badań nad kulturą i piśmiennictwem

starożytnym zdobyły sobie sławę światową.

Niektóre książki prof. Zielińskiego przetłumaczone zostały na 13 języków.

a w tem nie tylko na języki europejskie, ale na chiński i japoński. Kandydatura prof. Zielińskiego miałaby bardzo poważne szanse.

MYŚLI PRZECIETNEGO OBYWATELA

Odpowiedzialność rządu

Jednym z często powtarzanych argumentów opozycji przeciwko walce z samowładztwem jest rzekome uchylanie się rządu od odpowiedzialności za wykonywanie budżetu. Z zarzutem tym rozprawia się między innymi, w swej ostatniej enuncjacji, Marszałek Piłsudski.

Jasne jest bowiem, że każdy z ministrów z osobna i rząd jako całość, zgłębiając doskonale sprawę, o odpowiedzialności ciążącej na nim, za zgodne i istotnie potrzebami państwa dysponowanie jego funduszami. Ale co innego odpowiedzialność, a co innego bezustanne targowanie się z Sejmem o każdy krok.

Sejm wymaga, ażeby rząd był reprezentowany stale zarówno na komisiach, jak i na pełnych posiedzeniach,

Wieści gospodarcze

Wielki popyt na bieliznę
W branży koszulowej nastąpiło w ostatnich tygodniach znaczne ożywienie. W związku z przesłaniem przez duński czas korespondent kupowania, co spowodowało silny spadek zbytu i produkcji.

Obecnie nastąpiła zasadnicza zmiana. Ruch jest ogromny. Dobrze postawiono na fabryki mogłyby sprzedawać trzy razy więcej bielizny, gdyby miały większe kapitały obrotowe i mogłyby bez zbyt wielkiego ryzyka powierzać kupcom duże partie towaru.

Brak towaru jest tak wielki, że niektóre fabryki przerabiała wielkość krawców w koszulach o mniejszym zbiorze (np. nr. 32 — 48) na numery bardziej pokupne np. 38.

Rozpięcie cen między fabryką i detalistą jest znaczne. Kupcy łódzcy płacą za najlepszą miękką koszulę luksusową 36 zł., a u detalisty ta sama koszula kosztuje 50 — 52 zł. Stan taki wytwarza dogodną sytuację dla konkurencji drobnych przetwórców, nie ponoszących ciężarów podatkowych.

Jak zwiększyć wywóz ziemniaków

W ministerstwie rolnictwa odbyła się narada przedstawicieli organizacji rolniczych i handlowych, na której rozpatrywano możliwości zwiększenia wywozu ziemniaków do Europy zachodniej.

Od szeregu lat wywozimy za granicę jedynie niewielkie ilości ziemniaków — sadzeniaków, gdyż w klimacie Europy zachodniej w Belgii, a zwłaszcza we Francji ziemniaki, nawet najlepszych odmian, bardzo szybko wyradzają się.

Teroryści U.O.W. w łachmanach żebraków Wykrycie sprawców zamachu na samochód Bohatera walka posterunkowego ze zbirami

LWÓW, 20. 10. W odwiedziny do swych krewnych, zamieszkałych w miejscowości Kónigsau w pow. drohobyckim, przybył posterunkowy Józef Trembecki z Medenici.

W Kónigsau krążyli się od pewnego czasu dwaj osobnicy, ubrani w łachmany żebraków i do magali się datków od mieszkańców.

Proszony o interwencję post.

Trembecki wezwał obu „żebraków” do wygłębienia się. W tej chwili jeden z nich, dobywszy rewolweru, oddał do posterunkowego dwa strzały.

Trembecki, mimo odniesionych ran, usiłował napastnika rozbroić i wówczas drugi zadał mu ciekły cios nożem.

Nadbiegli na odgłos strzałów ludzie, chcieli dokonać nad napastnikami samosądu, czemu jednak przeszkodził ranny Trembecki. Obu aresztowano i odesłano do więzienia drohobyckiego.

Pewne poszlaki wskazują, iż „żebracy” są członkami U.O.W. i sprawcami zamachu na samochód na szosie Drohobycz — Stryl.

Aresztowanie kandydata na posła pod zarzutem nadużyć pieniężnych

Z polecenia prokuratora Sądu okręgowego w Płocku aresztowano w Sierpcu Feliksa Tułodzieckiego, czynnego działacza PPS. CKW. i kandydata do Sejmu z listy „Centrolew”.

Tułodziecki był przewodniczącym zarządu współdzielni księgarskiej „Wiedza”.

Jest on postawiony w stan oskarżenia z art. 578 kodeksu karnego, który to artykuł mówi o nadużyciach pieniężnych i przewiduje karę od 1 roku do 6 lat więzienia.

Ks. Takamatsu wypędzony z teatru przez bomby cuchnące i rakiety Nowa specjalizacja band hitlerowskich

BERLIN, 20. 10. Narodowi socjaliści, wydoskonaliwszy się w urządzaniu burd ulicznych, specjalizują się obecnie w awanturach teatralnych.

Podczas przedstawienia w teatrze frankfurckim opery „Rozwój i upadek miasta Mahagoni” hitlerowcy wśród okrzyków „Heil Hitler” i „Deutschland erwache” rzucili kilka bomb cuchnących i rakiet. Obecny na przed-

stawieniu brat cesarza japońskiego, ks. Takamatsu musiał opuścić salę, ścigany wstrętą wonią bomb. Na salę wkroczyła policja i awanturników aresztowała. Demonstracje powtórzyły się następnie przed teatrem.

Podobne awantury miały miejsce w Sztutgarcie, gdzie bandy hitlerowców usiłowały nie dopuścić publiczności na przedstawie-

nie komedii Dymowa „Cienie nad Harlemem”. Policja kilkakrotnie musiała rozpręczać demonstrantów pałkami gumowymi.

Odmów sobie...

Gdyby wszystko w życiu było osiągalne, łatwe do zdobycia, osłabłby zapał twórczej energii. Trudność pochłania, jest urokiem, jest siłą, która podwaja środki.

Jakby w górach, ponad przepaściami dąży człowiek coraz wyżej, coraz dalej.

Trudność jest mu podniecia, nie przeszkoda. Życie nie powinno człowiekowi samo podawać swych darów, życie to świat do zdobywania!

Dłatego mądry jest ten, kto na wet mogąc, nie korzysta za wiele ze swej możliwości. Mądry jest ten, kto potrafi sobie odmówić. Jest to jakby podświadomy instynkt samozachowania młodości. Jest w tem cudowna przeorość człowieka, któremu na długo starczy wszystkiego w życiu. Jest to mądrość oszczędności. Jeżeli masz wiele — odkładaj wiele i jeżeli masz mało, odkładaj, a zawsze będziesz mógł zawsze niezależnie.

Spróbuj pszczać, idź do P. K. O. zaciągnij sobie trochę odmiawiać, a zobaczysz, że Ci to wyjdzie na dobre.

A przeto nie lękaj się, ale nam wszystkim, całemu krajowi. Jeśli bowiem swoje oszczędności umieszczysz w P. K. O., staniesz się czynnym współdziałającym na do bro państwa obywatel. P.K.O. pożyczkami swymi pomaga roz-

budowę miast i portów (Gdynia — pożyczka 5.720.000 zł., Warszawa — 21.000.000 zł.), podnosi rolnictwo, udzielając również na ten cel wysokich kredytów (27.790 gospodarstw o obszarze 365.002 ha na kupno i dokupno gruntów), słowem P.K.O. to jest najbardziej użyteczna instytucja ze wszystkich instytucji społecznych.

GIEŁDA

WARSZAWA, 20. 10.
Banknoty
Dol. Stan. Zjedn. 3.95.35.
Metele
Rubel sioły 4.77.5. Dolar srebrny 6.4.
Rubel srebrny 1.82. Srebrny bilon rosyjski 0.86.
Dewizy
Berlin 212.2, Belgia 15.82, Bukareszt 8.51, Holandia 289.44, Londyn 424.75, N. Jork 8.91.2, Paryż 34.99, Praga 26.46.5, Szwajcaria 173.35, Wiedeń 128.82, Włochy 46.72, Czerwoniec 5.68, L. m. Warszawy 71.35, 8 proc. L. Z. Łódź 65.8 proc. L. Z. Piotrków 63, 10 proc. L. Z. Siedlec 75.5.
Papier lokacyjny
Dolarówka 55.5 proc. pol. konw. 53, 10 proc. pol. konw. 104, 4 proc. pol. inwest. 101, 4 i pół proc. L. Z. 22, 20, 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 51.75, 5 proc. L. Z. m. Warszawy 53.5, 5 proc. Arce
B. Polski 152.5, B. Zachodni 70, Kijowski 40, Pół 54.5, Smoleń 57, Cęstoń 33, Warsz. Cukier 31.8, Węgiel 128.82, Ciepłota 41, Lipów 23, Modrzew 8.25, Norbilla 45, Ostrowiec 51, Parowóz 18.25, Starochówce 11, Borokowski 3, Jabłkowicz 4.1, Kłucza 92.5, Haberbusch 112, Spirytus 21.

W kraju żółtego piachu i świętych miast Mahometa

Płk. Janusz Gąsiorowski o swych wrażeniach z Arabistanu

Pomnik twórcy kanału Sueskiego

Co to za kraj jest ten Hedżas, ten podróży płk. Janusza Gąsiorowskiego, którego obszerny opis zamieścił ostatnio nasze pismo? Odnosi się, jak się jego granice, jaka ludność zamieszkuje, jaka ma formę państwa? Wielu z nas zapewne nie umiało by odpowiedzieć na te pytania, choćby dlatego, że Hedżas, chociaż leży na terytorium o 15-wiekowej historii, jest państwem zaledwie 14-letnim i dlatego nie mógł figurować w dawniejszych podręcznikach geografii. Przez kilkadziesiąt lat był on t. zw. wilaletem tureckim (kolonią) i dopiero w r. 1916 uzyskał niepodległość.

Lloyd George

doskonałym pływakiem

Wyczyny sportowe osiwiłego meża stanu

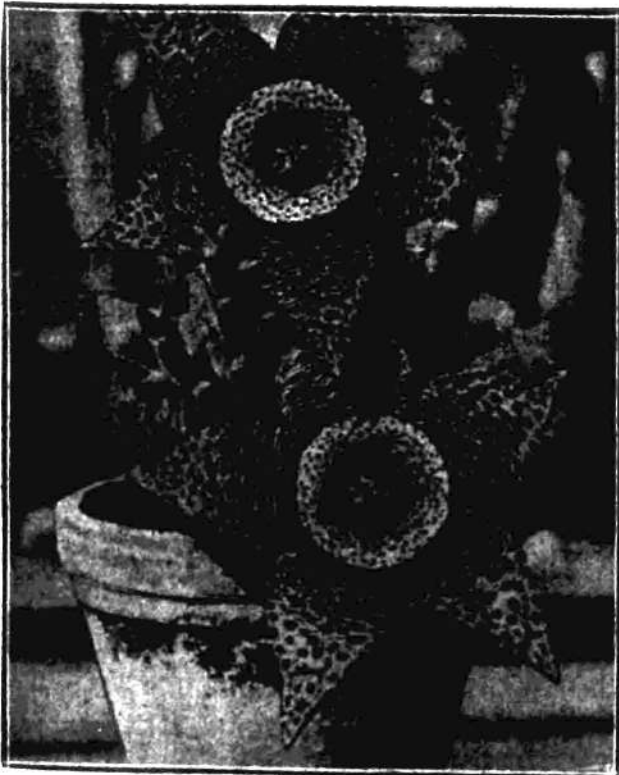
Oddawna już uznano Lloyda George'a za najlepszego „pływaka” w całej polityce światowej.

Przyszły mistrz sportu

syn słynnego boksera ciężkiej wagi Striblinga ćwiczy się od dziecięcych lat.

Zewnętrzne piękno połączone z odrażającą wonią

charakterystyczna cecha kwiatu zwanego po łacinie „Stapelia variegata”.

obdarzonego darem wnikliwej obserwacji i talentem barwnego opo wiadania.

Hedżas można nazwać sercem Arabistanu. W jego to bowiem granicach leżą dwa święte miasta mahometańskie, Mekka i Medyna, gdzie urodził się i działał Mahomet, wielki prorok Allaha. A ponieważ na każdym muhammedanie ciąży obowiązek odbycia przynajmniej raz w życiu pielgrzymki do Mekki, Hedżas jest krajem, który w ciągu swojej historii gościł na swym terytorium

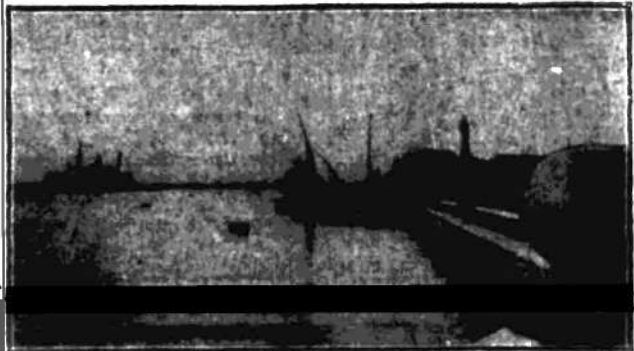
wszystkich wyznawców Allaha, gdziekolwiekby mieli miejsce stałego zamieszkania.

Spójrzmy na mapę półwyspu Arabskiego. Hedżasem w ścisłym tego słowa znaczeniu nazywa się tylko dość wąski pas wzdłuż morza Czerwonego, którego powierzchnia jest jednak niewiele mniejsza od Polski. Jest to wazakże tylko jedna prowincja państwa hedżaskiego, władza jego rozciąga się bowiem na cały niemal półwysp, sięgając przez prąwie Reta aż do zatoki Perskiej.

Ogólna powierzchnia całego państwa jest w ten sposób większa od Polski i Niemiec razem wziętych.

Terytorjalnie byłby więc Hedżas jednym z największych państw świata. Nie zapominajmy jednak, pod jaką leży szerokością geograficzną. Ona to sprawia, że wielki ten obszar jest w rzeczy samej bezludną pustynią, na której tylko z największym trudem może wschodzić ziarno cywilizacji.

Neż — to suma kilku pustyni: Neudu, Czerwonej, Dahna, Sahaba. W morzu piasku, rozpalonego tropikalnym słońcem (przez śro-

W kanale Sueskim.

dek półwyspu przechodzi

zwrócić uwagę,

leżą tylko tu i owdzie małe oazy,

będące miejscem chwilowego po-

stoju szczepów koczujących, zwanych Beduinami. Tych kilkadzie-

siat tysięcy ludzi, przemierzających przez całe życie wędrując

wszędzie, trudno uważać za obywateli, nad którymi można

by rozciągać władzę inną, niż teo-

retyczną. A i kraj, który jest terenem ich wędrowki, trudno uważać

za jakiś „historiad” gospodarczy.

Jest to właściwie — żółta plama na

mapie i zbiorowisko piasku w rze-

czywistości.

Praktycznie więc Hedżas — to

tylko wybrzeże morza Czerwonego. Ale i tu przecież

świeci słońce w zenicie,

stwarzając warunki niemożliwe dla

rozwoju cywilizacji. To też miast

jest bardzo niewiele, przemysłu a-

ni rolnictwa niema prawie zupełnie.

Oprócz dochodów z hodowli słyn-

nych koni arabskich, jedyną podsta-

wą budżetu Hedżasu są opłaty, po-

bierane od pielgrzymów, przyby-

wających do Mekki. A że, jak po-

wiedzieliśmy, każdy Mahometańczyk

musi odwiedzić grób Proroka, nie

jest to źródło małe i pozwala na

zamknięcie budżetu sumą około

2 milionów funtów szterlingów

rocznie.

Apetyt na „protektorat” nad Hed-

żasem ma niejedno państwo w Eu-

ropie i Azji, bo chociaż to kraj nie-

bogaty, to jednak znaczenie jego

jest niemałe. Leży on przecież

na drodze z Europy do Indii.

Wzrost Hedżasu jest tak typowy,

że wywołuje wrażenie jakbydy

dekoracji teatralnej. Wysokie bia-

łe domy, o charakterystycznej ar-

chitekturze, wąskie, sklepione ul-

iczki,

okna zakratowane

Amerykańskie rekordy lotnicze

w tempie 432 km. na godzinę

NOWY JORK, 20. 10. Kapitan

Frank Hawks, jeden z najwy-

bitniejszych lotników amery-

kańskich, który ma już kilka re-

kordów, a m. in. rekord lotu z

San Francisco do Nowego Jorku

(w czasie 12 i pół godziny),

zdołał nowy rekord, przelatując

z Filadelfii do Nowego Jorku (90

mil. ang. — 145 km.) w 20 minut

czyli, że szybował z szybko-

ścią 270 mil (432 km.) na godzi-

nę.

Kto urodził się dnia 21 października

Prze mule się losem swym białym

Jest to człowiek niezwykle, ob-

darzony wielkimi zdolnościami za

równo w kierunku naukowym jak

i artystycznym. Umiał on

wszystko, co oryginalne, a w swym

rozwoju może się wznieść bardzo

wysoko.

Nie wykazuje zbyt wielkich am-

biw. Skromny, umiarkowany, ści-

śle w swych metodach pracy —

cieszy się powodzeniem swych pro-

jektów.

Sympatyczny, czuły, humanitar-

ny — usposobiony jest bardzo spo-

łecznie.

Życie jego jest bardzo pracowite.

Wady. Niepotrzebnie popada w

stan niepokoju i dreczy się urojo-

nemi niebezpieczeństwami.

Co mu grozi? Zależność od in-

nych i przykrości zawodowe.

Kobieta dziś urodzona jest kocha-

jąca, miła, elegancka i delikatna.

Jan Starża-Dzierżbiński.

Pies i zając

W chwili rozpoczęcia pościgu, pies

był oddalony od szaraka o 150 stóp.

Słuk psa wynosi dziewięć stóp a za-

jaka — siedem. Po stu skokach zając

będzie schwyty.

Wewnątrz znajdują się przedziel

remy), odlepiające światło słone-

czne w kontraste głębokich cie-

nów wywołują niesamowite wra-

żenie stuprocentowego egotyzmu.

Dokoła panuje tajemnicza cisza,

na ulicach niema żywego ducha,

wszyscy kryją się w głębi domów

przed szalonym upałem, tu i ow-

dzie wyglądają tylko z za krat

czarne oczy Arabki,

zamitygowanej warkotem silnika

samochodowego. Trudno o mło-

sto bardziej jednorodne w swolstei

kulturze arabskiej.

Darownie szukałbyś w Dżedzie

hotelu czy restauracji, instytucje ta-

kie są tu jeszcze nieznanne. W ca-

łym mieście jest zaledwie kilka

prymitywnych kawiarenek, nie ma-

jących zresztą nic wspólnego z za-

kładami tej nazwy np. w Warsza-

wie. Bazy, konieczne w każdym

mieście wschodniem, są, ale nie

wiele można w nich dostać poza o-

wocami. Handel europejski repre-

zentują zaledwie

3 przedsiębiorstwa.

będące własnością Holendrów. Za-

chód przypomina tu tylko dość zna-

czna liczba samochodów: król po-

siada ich 400, specjalna kompania

transportowa 1000. Razem więc jest

ich znacznie mniej niż taksówek w

Warszawie. Ale też cała ludność

Hedżasu nie wypełniałaby naszej

stolicy, liczy bowiem tylko około

900 tysięcy mieszkańców.

Choć Hedżas przechowywa tro-

skłiwie tradycje arabskie, nie zna-

czy to, aby absolutnie unikał cywil-

izacji zachodniej. To też

możliwość eksportu z Polski

sa tu dość duża. Moglibyśmy przy-

wieźć benzynę, smary, cukier, we-

giel, drzewo, broń itp. Chętnie

„Goląbek do oskubania”

Pacientka srodze się obraziła

na dwu francuskich lekarzy

Pewna Francuzka, mieszkająca

w mieście Angers, posiada bar-

dzo ciekawy dokument, świadczą-

cy, że wśród lekarzy francuskich

znajdują się ludzie więcej dbali

o zarobek swój i swoich koleżów,

aniżeli o godność swojego stanu

Dama ta, znana ze swojej za-

możności, udała się niedawno do

pewnego doktora, który zbada-

wszy ją, oświadczył, że musi się

ona poddać jeszcze badaniu i to

natychmiastowemu, pewnego wy-

bitnego operatora.

Ow lekarz dał swojej pacjentce

list polecający do wspomnianego

chirurga.

Kiedy owa pani zjawiła się u

operatora, wręczyła mu list i za-

ledwo operator rozdarł kopertę i

wyjął z niej pismo kolegi, zdarzy-

ło się, że wezwano go do drugie-

go pokoju, na jakąś nagłą rozmow-

ę telefoniczną. Operator prze-

prosił swoją pacjentkę, i wyszedł

ze swego gabinetu, pozostawiając

list nieprzeczytany na biurku.

Wobec takiej pokusy, pacjent-

ka, która była bardzo ciekawa

na jaką cierpi chorobę, nie mogła

się oprzeć, ażeby nie sięgnąć po

niecną kartkę papieru i nie prze-

konać się, co też o niej napisał

pierwszy jej doktor?

Ku swemu zdziwieniu przeczyta-

ła jednakże tylko te słowa:

„Mój kochany przyjacielu. Po-

syłam ci bogatą pacjentkę. Jest

zupełnie zdrowa, ale to jest dobry

goląbek do oskubania”.

Sława rugby w Ohio

kilkuletni chłopczyk M. L. Devay,

„Kompozycja” Andrzeja Pronaszko

zakupiona w tych dniach do zbiorów państwowych

Z Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego

Blizszych informacji w spra-
wach powyższych, jak i ogół-
nie emigracyjnych udzielają biu-
ra Polskiego Towarzystwa Emi-
gracyjnego: w Białymstoku, ul.
Kilińskiego 16—telef. 8-45, w
Bielsku-Podlaskim, ul. Mickie-
wicza Nr. 51, telef. 51.

— W piwiarni Franciszka Zawadzkiego w Sopoćkinie został zabity kilkoma strzałami rewolwerowymi 30-letni Stanisław Gieda. Zabójca Stanisław Pankiewicz po dokonaniu morderstwa zbiegł.

Zapowiedziany na dzień dzisiejszy Zjazd Związku Legionistów i peowiaków nie odbędzie się.—Zjazd odłożono na dzień 28 bm. godz. 7 wiecz. i odbędzie się w lokalu Bezpartyjnego Bloku W. R. (R.-Kościszki 7).

1

Dr. M. Kacnelson
Choroby weneryczno-skinne
Przyjmuje od godz. 9—1-ej i od 4—7-ej
BIAŁYSTOK,
Kilińskiego 8 Telefon. 9-61.

WARUNKI PRENUMERATY: Miejscowa z dostarczeniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna — Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry — szerokość szpalty redak. w tekście na 4 stronie — 70 groszy, swytczajna połowa szpalty redak. — 25 gr., drobne za wyraz 20 gr. Układ ogłoszeń 12-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Prasy Prowinc. wszystkie komunikaty instytucji prywat. i społec. w kronice podlegają opłacie.
Wydawca i redaktor odpowiedzialny: **MARJA LUBKIEWICZÓWA.** **Polskie Zakłady Graficzne „Dziennik Białostocki”, Legionowa 1. Telef. Nr. 11 (dodatkowi)**